

*М. В. КУПРІЙЧУК, директор
(Житомирський базовий медичний коледж)*

ВПРОВАДЖЕННЯ ОЧНО-ЗАОЧНОЇ ФОРМИ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ МОЛОДШИХ МЕДИЧНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ У ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Наукові праці МАУП, 2003, вип. 6, с. 116–117

Сучасна практична медицина, що динамічно розвивається, потребує постійного оновлення та вдосконалення знань спеціаліста.

Існуюча форма післядипломної освіти молодших медичних спеціалістів в Україні не задовольняє потреби лікувально-профілактичних закладів у своєчасному оновленні знань фахівців відповідно до зростаючих вимог щодо якості надання медичних послуг населенню. Аналізуючи стан проходження курсів підвищення кваліфікації медичними працівниками середньої ланки в Житомирській області, зазначимо, що щорічна кількість фахівців, які пройшли курси підвищення кваліфікації, у 90-ті роки складала 6–8 %. Отже, кожний спеціаліст має можливість поновити свої професійні знання один раз в 10–15 років. Як свідчить статистика, подібна ситуація склалася і в інших регіонах України.

За цих обставин фахівець може пройти атестацію або підтвердити відповідну категорію один раз в 10–15 років, тому що проходження курсів підвищення кваліфікації обов'язкове при атестації згідно з вимогою наказу Міністерства охорони здоров'я "Про атестацію середніх медичних працівників" за № 146 від 23 жовтня 1991 р.

З метою розв'язання цієї проблеми з ініціативи начальника управління охорони здоров'я Житомирської облдержадміністрації, заслуженого лікаря України, кандидата медичних наук З. М. Парамонова викладачі Житомирського базового медичного коледжу спільно з головними спеціалістами області підготували навчальні посібники з усіх медичних спеціальностей, які вміщують

понад 17 тис. програмних питань, стали основою для складання навчальних планів та освітньо-кваліфікаційних програм для всіх посад середніх медичних працівників лікувально-профілактичних закладів області.

Упродовж двох років навчальний план та програми очно-заочної форми освіти друкувались в обласній галузевій газеті "Пульс" для ознайомлення слухачів курсів та їх використання у самостійній підготовці.

Організацією очно-заочної післядипломної освіти медичних працівників середньої ланки в нашій області займається відділення післядипломної освіти Житомирського базового медичного коледжу.

Згідно з вимогами навчальних планів та програм для слухачів організовується настановча 2–5-денна сесія. Для них читаються лекції, проводяться семінарські заняття, конференції, в яких беруть участь провідні спеціалісти охорони здоров'я. Слухачів знайомлять з новітніми досягненнями медицини та застосуванням їх на практиці. Проводиться обмін досвідом.

Після настановчої сесії слухачі самостійно вивчають теоретичний матеріал і набувають практичних навичок у відповідних спеціалізованих відділеннях за місцем роботи. У період підготовки слухачі виконують індивідуальні письмові контрольні завдання з актуальних тем програми.

Строк самостійної підготовки узгоджується зі слухачами і має тривати не більше одного-двох місяців.

За потребою лікувально-профілактичних установ організовується виїзна очно-заочна післядипломна освіта фахівців за місцем їх роботи. У цьому разі зарахування слухачів і формування навчальних груп здійснюються адміністрацією конкретної медичної установи та фіксується відповідним наказом. У ньому визначаються загальні та безпосередні керівники. Загальне керівництво курсами здійснює керівник медичної установи, а безпосереднє — кваліфіковані фахівці: завідувачі відділеннями, головні та старші медичні сестри.

На загальних та безпосередніх керівників покладається відповідальність за організацію самостійної підготовки слухачів, здійснення систематичного контролю за своєчасним виконанням індивідуального графіку слухача з опануванням теоретичного матеріалу, практичних навичок та умінь. Робота, проведена керівниками, фіксується у журналі індивідуального обліку роботи зі слухачами.

Періодичний контроль за якістю післядипломної освіти молодших медичних спеціалістів здійснюють головні спеціалісти управління охорони здоров'я області та завідувач відділення післядипломної освіти коледжу.

У разі невиконання навчальної програми у визначений термін слухача відраховують з курсів підвищення кваліфікації.

Слухачі, які успішно закінчили курси і отримали позитивний відгук адміністрації медичної установи, де проходили індивідуальну практику, допускаються до підсумкового іспиту.

Найефективнішою формою післядипломної освіти для медичних працівників середньої ланки є організація виїзних циклів за місцем їхньої роботи. Ця форма освіти найменш затратна і більш зручна для слухачів.

У рішеннях Першого Всеукраїнського з'їзду молодших медичних та фармацевтичних спеціалістів було офіційно визнано очно-заочну форму післядипломної освіти середніх медичних спеціалістів.

Рівень теоретичних знань і практичних навичок випускників оцінює комісія, до складу якої входять провідні спеціалісти охорони здоров'я області, міста чи району. Слухачам, які успішно склали випускний іспит, видається посвідчення встановленого зразка.

При вирішенні питання оплати праці викладачів, загальних та безпосередніх керівників очно-заочних курсів використовували відповідні положення державного законодавства та накази Міністерства охорони здоров'я України.

Отже, використання традиційної очної та впровадження очно-заочної форми післядипломної освіти для молодших медичних спеціалістів дає можливість повністю задовольнити потреби лікувально-профілактичних установ у питанні підвищення кваліфікації через повне охоплення, своєчасне поновлення і поглиблення професійних знань та навичок фахівців. Зауважимо, що очно-заочна форма післядипломної освіти має такі суттєві переваги, як високоефективність, гнучкість та малозатратність.